

**PREKMURKE
IN PREKMUR-
CI ZDRUŽENI
OB ZDRUŽITVI
STR. 2
Borovo
gostüvanje v
Mohi
STR. 3**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 18. avgusta 2016 ☼ Leto XXVI, št. 33

15. mednarodna likovna kolonija v Monoštru

EMINENTNI LIKOVNI UMETNIKI IZ RAZLIČNIH DRŽAV

»Zelo smo veseli, da nam je na 15., jubilejno kolonijo uspelo povabiti eminentne umetnike iz različnih držav; iz Slovenije, Madžarske, Slovaške, Srbije in tudi iz Italije,« je povedal strokovni vodja kolonije Feri Gerič, ki je prepričan, da je izbor umetnikov posrečen, saj je ob nekaterih, že večkratnih udeležencih (Endre Gönter, Feri Király, Dubravko Baumgartner in György Csuta) več novih obrazov (Klavdija Marušič, Jovana Mitić, Jure Markota, Miha Pečar, Jaroslav Uhel).

15. mednarodna likovna kolonija je trajala od 8. do 15. avgusta v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru v organizaciji Zveze Slovencev na Madžarskem, soorganizatorja sta bila Mestna občina Monošter in Galerija-muzej Lendava. Stroške kolonije pokrije ZSM s finančno podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, monoštrske občine in Ministrstva za človeške vire (EMMI).

Seznam sodelujočih umetnikov letos ni bil zanimiv le zaradi tega, ker so med devetimi ustvarjalci bili trije kiparji, temveč tudi zaradi tega, ker je med njimi bilo sorazmerno veliko mladih. »Nekaterih starejših ustvarjalcev ne moreš spraviti iz svojih ateljejev, mladi ustvarjalci, ki so na začetku svoje kariere, pa veliko dobijo od kolonije, ki je ob ustvarjanju namenjena tudi izmenjavi mnenj, prenosu izkušenj, tu nihče nič ne skriva,«



je povedal Feri Gerič o tem, zakaj se mladi radi udeležujejo kolonij. Po njegovem mnenju je posebnost monoštrske kolonije v ambientu, v obmejnosti kraja, kjer najdemo najmanj tri narodnosti. »Klima je izredno pozitivna, ljudje - tudi delavci centra - s pozornostjo spremljajo, kaj se dogaja.«

Monošter še zmeraj nima galerije, torej bogata zbirka, ki je nastala v času kolonije (vsak umetnik podari dve stvaritvi organizatorjem) še zmeraj nima stalnega doma. »Že leta sanjamo o tem, da bi zadevo dvignili na višji strokovni nivo. Je skrajni čas, da sam Monošter najde strokovnjake za to dejavnost. Verjemite mi, da v nekem mestu ni dovolj, da ponudimo termalno vodo in dobro kulinariko, saj po nekaj dni turist pričakuje tudi kaj drugega, kaj več. Prepričan sem, da nam je v Lendavi to delno uspelo in tudi Monošter je na dobri poti,« je poudaril Gerič.

Same stvaritve, kot rezultat letošnje kolonije, bodo lahko obiskovalci spoznali novembra na razstavi, ki jo bo spremljal, kot zmeraj, tudi katalog. Monoštrska občina pa načrtuje, da bo ob jubilejni koloniji izdala monografijo, v kateri bodo zastopani vsi umetniki, ki so v petnajstih letih ustvarjali na kolonijah v mestecu ob Rabi.

**Marijana Sukič
Fotografiji: K. Holec**

Nedelica: Počastili združitev z matičnim narodom

PREKMURKE IN PREKMURCI ZDRUŽENI OB ZDRUŽITVI

V Nedelici, manjšem prekmurškem kraju v turniški občini, so minuli petek (12. avgust) počastili obletnico združitve

priključili Prekmurju, ki so ga jugoslovanske čete brez boja zasedle 12. avgusta 1919. Dan praznovanja pa je postal



Na slovesnosti se je zbralo lepo število Prekmurcev in obiskovalcev iz ostalih delov Slovenije pa tudi uglednih gostov

Prekmurja z matičnim narodom. Slavnostni govornik je bil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, ki je pred tem v Črenšovcih k spomeniku Jožefa Klekla položil venec in s tem izkazal čast znanemu

17. avgust, ko je v Beltincih, na množičnem zborovanju, na katerem se je zbralo prek 20 tisoč Prekmurcev in Slovencev od drugod, oblast od vojaške oblasti prevzel civilni upravitelj.



Prekmurska godba Bakovci med igranjem na slovesnosti v Nedelici

narodnemu buditelju. Venec je namenjen spominu na dogodke iz leta 1919 in v zahvalo vsem narodnim buditeljem v severovzhodni pokrajini.

Zmagovalci 1. svetovne vojne so na Pariški mirovni konferenci leta 1919 odločili, da postane Prekmurje del Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Prekmurci pa bodo po 900 letih združeni z matičnim, slovenskim narodom, zunaj nje pa so ostali Porabski Slovenci. Del, kjer živijo Madžari, so s slovenskimi naselji

Prva državna proslava, s katero so obeležili pomemben zgodovinski dogodek ne samo za Prekmurje, marveč za Slovenijo nasploh, je bila pred desetimi leti v Beltincih, potem je bilo še nekaj vsedržavnih proslav, zdaj pa so le-te zaradi varčevanja na pet let, vmes slovesnosti pripravljajo prekmurske občine. 17. avgust je državni praznik, ki ni dela prost dan.

Ob združitvi Prekmurja z matičnim narodom sta v sodelovanju s prekmurskimi občina-

mi v Nedelici, ob rojstni hiši narodnega heroja Štefana Kovača, slovesnost pripravili občini Turnišče in Beltinci.

Na lepo obiskanem dogodku, v prijetnem avgustovskem večeru, je zbrane nagovoril predsednik Slovenije Borut Pahor. »Gre za prelomne dogodke po koncu prve in druge svetovne vojne. Po prvi svetovni vojni smo uspeli uveljaviti naše življenjske interese na Štajerskem in v Prekmurju. Po drugi svetovni vojni pa smo jih uspeli zavarovati na Primorskem. So tako važnega državotvornega pomena, da smo v njihov spomin in slavo razglasili državne praznike.« Avgusta je praznik v Prekmurju, septembra na Primorskem, novembra pa spomin na pogum in domoljubje Rudolfa Maistra. Gre za to, da mladi rod tudi po tej poti prepozna dolg, »požrtvovalen, pogumen narodno zaveden, mestoma celo trpeč lok naših zgodovinskih izkušenj, ki so nam omogočile, da danes svobodno odločamo o lastnih zadevah in skupnih zadevah z drugimi državami, s katerimi smo tesneje povezani. Vse to zgodovinsko preizkušanje nam veliko pove tudi o tem, da zavoljo nenehnih sprememb ni nič trajnega in gotovega. Četrto stoletje po ustanovitvi in uveljavitvi naše države se moramo tega spričo zapletenejših evropskih in mednarodnih okoliščin dovolj dobro in odgovorno zavedati.«

Predsednik Borut Pahor je govoril tudi o treh, ta čas najpomembnejših nalogah, in sicer je to trajnejše okrevanje slovenskega gospodarstva in zagotovitev socialne stabilnosti, dalje, storiti vse, da Slovenija ostane varna država, in tretje: »z aktivno mednarodno politiko in diplomacijo po mirni poti reševati sleherna

odprta vprašanja z drugimi državami in si prizadevati, da se bodo po mirni poti in brez uporabe sile reševali tudi vsi drugi nakopičeni evropski in svetovni problemi,« in še, da je za Slovenijo življenjskega pomena, »da se



Slavnostni govornik, predsednik Borut Pahor, je poudaril: »Za Slovenijo je življenjskega pomena, da se Evropska unija prenovi in bolj uspešno zaživi.«

prenovi in bolj uspešno zaživi Evropska unija.« Županji občine Turnišče Vesni Jerala Zver in županu občine Beltinci Milanu Kermanu je

politično dejanje bi lahko pokazali tudi Porabski Slovenci, kajti njim se je zgodilo enako kot prekmurskim Madžarom - ostali so, ne po svoji volji - v



Rojstna hiša narodnega heroja Štefana Kovača, ki je padel pred 75. leti; hiša je lepo obnovljena zunaj in znotraj in je od 1973 proglašena za narodopisni in zgodovinski spomenik

Borut Pahor podaril slovensko zastavo, protokolarno darilo predsednika republike. S prekmursko pesmijo *Spevaj nama, Katica!* se je začel kulturni program kot prikaz pomena zgodovinskih dogodkov v Prekmurju.

K temu kaže (dobronamereno) dodati, da prekmurski Madžari vse od leta 2005, torej od prve počastitve zdru-

žiti Prekmurja z matičnim narodom, odklanjajo udeležbo na dogodku, ker so bili nasilno priključeni h Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev in zato so ostali izven svoje, države Madžarske. Podobno užaljenost, in na nek način

Fotografije in tekst:
Ernest Ružič

Borovo gostüvanje v Mohi

Porabsko borovo gostüvanje je bilau 2015-oga leta nutspisano v *Register žive kulturne erbe na*



Gostüvančarge

Madžarskom, v šterom je z nami vred 24 erb. Od 24 so tri fašenske šege: »kurentovanje« (busójárás) v Mohácsi, friškanje kokauši (tikverözés) v vesi Moha pa naše borovo gostüvanje. Septembra

torek odijo podje od iže do iže pa kokauši vardevjavo, če majo dajca pa s sajami namažejo kokauši in

domanje. Tau zatok delajo, aj cejlo leto dosta djajec bau. Za dar dobijo djajca pa kroflin/fantje. Naslejd-nje si djajca spečejo in s kroflinami vred vsizamaj vküper zejo.

V vesi Moha, pauleg Székesfehé-



Paverkinje



Vesela publika

2015-oga leta v varaši *Gödöllő*, le-tos na risauske svetke v škanzeni v *Szentendre*, smo se vsi nutpokazali, spoznali smo eden drugoga. Najbole smo se spadašivali s tistimi iz Mohe. V taujoj vesi na fašenski

vára, so meli letos 6. *augustuša veški den*, na šteroga so nas pozvali, aj jim nutpokazemo porabsko borovo gostüvanje. 25 mej-terov dugi baur smo nej mogli s seuv pelati in 250 lödi tö nej, cajt

smo meli tö samo edno vöro. Vse smo nutpokazali kračiše. Baur je biu samo 5 mejterov dugi. Vrejek smo tam cünapravili, tam smo ga okinčali s papirnatimi pantlikami, raužami, z zelenim bršljanom. Moški so ga na male kaulice gordjali, naprej štrik cüzvezali z botami.

Baur so vlekli v Mohi *tri svabice s tremi družbani* (Natalija Bajzek in Abel Čuk, Balint in Regina Labric, Barbara in David Gyeček). Najnaprej so paut mele *čalarice* (Ildika Windisch, Agi Grebenar), za njimi sta šla: *moški, steri črno kokauš neso* (Joži Kranjec), *zvač* (Lali Hanžek) *z muzikantom* (Stanko Črnko z Mitjo). Gospaudge zdaj nejso se pelali s kočüjom, liki pejški so šli: *mali lapec* (Feri Kalamar), *žipan* (Laci Nemeš) in *pop* (Pišta Gyeček). *Sneja z mladožencem* (Barbara Laczó, Barnabás Takács) je tö pejški üšla, ka mali baur je biu slab za tau, ka bi na njem sejdla. Na vrejek baura je skrb emo *Lucifer* (Feri Wachter). *Paverkinje* (Kristina Žökš, Marija Čato, Biserka Bajzek) so v drvenki vrganjik/perece nesle in ponüjale. *Fašenek* (Joži Gyeček) in *Lenka* (Sisi Gyeček) sta flajсно plesala za kusto repo, dugi len. *Apatica* (Margit Mukič) je v molitveni knjigaj mejla sranje-no kepe lepi moškov. *Ciganjice* so karte metale, dosta sreče, bogastva in mlajšov želejle, *ciganj* pa je laboške popravlo (Hilda Žohar in Aniko Žohar z možauum).

Od kulturnoga doma do odra v veukom škednji so veselo igrali, spejvali pa djukali. Tak veuki oder so meli, ka so se vsi »gostüvančarge« leko spravili gor. Lüstvo se je fejst cüdivalo, ka za eni so tau. Dobro, ka smo na papiri meli na kratko dojspisano, pa je moderatorka nutpokazala tau šego. Tak so že znali, što je što.

Najprve so tazospeljvali »slobaud snejë« (Hod' Marija z menov na nauvi moj dom), po tistom je mali lapec vöoznato mladi par, žipan pa je tapravo, ka zatok trbej baur vlejši, ka se je v fašenski niške nej ženo v vesi. Malo je šinfö dekle pa pojbe, po tistom je prejkdau rejč popi. Pop je vküpdau mladi par, zvač je vsikšoga lepau pauzvo na gostüvanje. Naslejdnje sta *Stanko in Mitja* začnila igrati, na štero je nej plesala samo svatba, liki ništerni iz publike tö. Dosta lüstva je bilau na veškem dnevi v malojo

vesi Moha, gde živi kauli 400 lödi. Lepau so nas gorprijali, vidlo se njim je naše borovo gostüvanje. Nejsmo sinico ali birkeči golaž dobili za gesti (ka njim je naš zvač

Slovencev na Madžarskem, štera je z narodnostnimi in lokalnimi samoupravami porabski vesnic in Državno slovensko samoupravo vküper bila predlagateljica za



Mali baur



Ples z domanjimi

obečo), liki svinjski golaž. Cü smo pa leko kauštali najbaugšo mineralno vodau na Madžarskom, štera ma vretino v vesi Moha - *Mohai Agnes*.

Borovo gostüvanje v vesi Moha smo nutpokazali v *organizaciji Zveze*

sprejem v *Register žive kulturne erbe na Madžarskom*. Baug plati vsikšoma, šteri se je vzöu za tau, ka smo en tau naše kulture leko pokazali Madžarom.

Marija Kozar

V Rogašovci že 90 lejt majo gasilce

V Rogašovci so 6. augustuša svetili viski jubilej, 90 lejt prostovoljnoga gasilskoga društva. Na te svetek, steroga so držali v velkom šatori, so pozvali nas, gorenjeseničke penzioniste tö, ka smo pobrateni z njihovimi penzionisti. Za nas je veliko presenečenje bilau, ka smo dobili pozvanje na visoki jubilej gasilcov.

Pri bogatom stauli, v dobroj družbi smo počakali mimohod gasilcov, bilo je v uniformaj blüzi 140 gasilcov, dejkle, podje, moški. Naednok so stapali kak sodacke. Velka pihalna godba je pa tak rejzala - kak so včasi moj stari oča povedali - ka je vse zemla trepetala.

Dragi naši gostitelji, lepau se vam zahvalimo, ka smo leko bili pri vas. Vas pa čakamo na 20. obletnico Društva slovenski penzionistov v Monošter. Našemi župani Gabori Ropoši se zahvalimo za prevoz, šoferi Norbini Gyečeki pa, ka nas je varno vozo.

Vera Gašpar

OD SLOVENIJE...

Srečanje na Višarjah

Slovinci iz matične domovine, zamejski Slovenci in izseljenci so se znova srečali pri cerkvi Matere Božje na Svetih Višarjah. Dogodek blizu tromeje med Slovenijo, Avstrijo in Italijo ima družbeni in verski značaj. Publicistka in novinarka Zlata Krašovec se je zavzela za lepšo, boljše in bolj resnicoljubno Slovenijo, ki naj bo dom vsem. Zbrane je nagovorila s predavanjem z naslovom Drugačno pesem si zapojmo, veselejšo, ki si ga je izposodila pri pisatelju Ivanu Cankarju. »Danes želimo tukaj ob Mariji doživeti in živo začutiti, da smo ena sama družina,« je v svojem nagovoru izpostavil mariborski nadškof Alojzij Cvikel in poudaril pomen Svetih Višarj kot božjepotnega središča za vse narode, ki tu živijo, še posebej pa za Slovence. Letošnjega Romanja treh Slovenij, ki ga od leta 1989 prirejajo Rafaelova družba, Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, se je udeležilo več kot 2.500 ljudi. Med rednimi gosti je tudi evropski poslanec Lojze Peterle, ki si je letos v krajšem nagovoru zaželel, da bi s tradicionalnim Romanjem treh Slovenij tudi v prihodnje nadaljevali, predvsem pa, da bi se vsi Slovenci zavzemali za skupno dobro in za lastno domovino.

Slovenija bo sprejela 40 sirskih beguncev

Vlada se je odločila, da Slovenija na podlagi kvote iz Turčije sprejme 40 državljanov Sirije, ki se jim lahko prizna status begunca. Preselitev sirskih beguncev iz Turčije v Evropsko unijo je posledica marčnega dogovora med Unijo in Ankaro o ustavitvi prebežniškega toka. V okviru premestitvene sheme so prvi begunci iz Grčije in Italije v Slovenijo prispeli maja. Gre za 34 ljudi, državljanov Sirije, Iraka in Eritreje. V Sloveniji je bila letos mednarodna zaščita tako skupaj priznana 58 ljudem od 612, ki so zanj zaprosili, med njimi pa je bilo največ državljanov Afganistana, Sirije in Iraka.

Če je dež išo, sem vesela bila

Gnauk se pavar pa njegva žena na konjski kaulaj pelata domau pa gnauk je samo eden velki viher zaodi. Dež se tak lejva, kak če bi ga s kantla lejvali, grmelo pa tak, ka se je vse zemla trausila. Od deža je taša blata gratala, ka so veznili, nej naprej pa nej nazaj so se kaule nej genile. Žena se deré tak, kak ji na lampe vödé, zato ka ona nikan nej stejla titi. Pavar se čemeri, gora na oblak pogledne pa tak pravi: ‚Aj bi Perün vdaró v te konje, ka te prazne kaule ne morejo vöpotegniti z blata‘. Ranč še nej do konca pravo, gda je gnauk samo enga velkoga tresnilo pa strejla v ženo vdarila. Pavar gorpogledne na oblak pa samo telko pravi: ‚Baug moj, tau je tö nej lagva misel bila‘.

Nej cejlak v tau formi, dapa nikak tak sem zopodo te, gda sem za novine isko človeka, sto bi mena nika malo pripovejdo. Tetica, stero sem emo vöodebrano, za vruga nej stejla gučati, dapa ranč te, gda sem pri njej odo, je tam bila Burdušina Klari, po možej Anderko, stera je gnauksvejta sausedica bila. Njej se je nej trbelo moliti, ja pa nej, pa sva že tak pripovejdala, kak če bi se že več lejt poznala.

- Klari, vi ste sausedice s taticov Pankov?

»Že nej, prvin smo sausedge bili, tü naprej je naš ram bijo. Zdaj že tam spodkar na drugom tali vesi živem. Dapa vsakši den, gda v bautopridem, te go poglednem. Moram, vejpa tau je moja sestrična, njeni oča pa moja mati sta si brat pa sestra bila. Tej rami, ka so kaulakvrat nas, so vse v žlati, tau je gnauksvejta vse eden grünt bijo. Prvin, nej samo žlata, liki sausedge so tö bola vküpprijeli, če delo bilau ali kakšna navola bila. Zdaj je že cejlak ovakši svejt, zdaj je dosta taši, steri eden z dru-

gim ranč ne gunčijo, pa nej zato, ka bi se nej razmeli. Istina, dja sem tak zopodla, ka so me nej razmeli, gda sem mala bila pa sem nej znala vogrski.«

- Gde je tau bilau?

»V Varaš sem üšla pa sem slovenski prosila krü, tam so me pa samo tak zbejlím gledali, ka mena trbej. Sled-



Klari Anderko vsakši den pogledne svojo nekdenesjnjo sausedico

kar, gda sem že znala, pa še te sem se tö dostakrat zmejšala, najbola te, gda sem kaj brž stejla prositi. Bilau je tak, ka v Budimpešti, gde je hči, sem se zmejšala, pa sem slovenski začnila gunčati. Tam so me tö samo gledali pa so me pitali, če sem iz Jugoslavije prišla.«

- Kelko mlajšov je vas bilau doma?

»Nas je vsvküper deset bilau, pa s tauga nas je že samo pet, dja, Matjaš, Kele, Laci pa Kofa. Trdjé so sledkar tapomrli, dapa ka sta za menov bila dva maliva, tistiva sta te mrla, gda sta se narodila.«

- Kama ste v šaulo odli?

»Dja sem tü v Slovenskoj vesi odla v šaulo, pa zato sem nej znala vogrski, zato ka najprvin smo se samo slovenski včili, še gospaud Markovič so slovenski verouk meli. Sledkar, gda je vogrski školnik Debreceni prišo, te smo začnili vogrski gunčati, dočas nej.«

- Dobro ste se včili?

»Zato je tašlau, tak tri, štiri

sem vsigdar dubila. Mena se je dosta nikdar nej trbelo včiti, ka so na vöri tapravli, tisto sem si dja zamerkala.«

- Po osnovni šauli ste se tädale včili?

»Nej, po šauli sem včasín delat üšla, pa samo potejn, pri deli sem gimnazijo naredla, sledkar pa še za küjarco sem se vönavčila. Dapa nikdar

sem nej delala v künji, samo v vrtcu. Kak varuška (dada) sem začnila v vrtcu pa odtistec sem odišla v penzijo. Mena se je v vrtcu fejst vidlo, spoj rada sem mejla mlajše pa tak mislim, oni name tö, še gnesden za menov kričijo, če se srečam z njimi.«

- Gda ste se oženili?

»Leta 1961 sem se oženila, samo prvin sem dobila še dva zavüje. Prvin je tak bilau, ka zvüna vesi je niške nej smo odti pa ženiti se. Mena se je Anderko povido, ka je moj mauž grato, samo te sem še dja tau nej znala, ka sem dja njegva sestrična po drugom koleni. Gda sem zvejdla, te je pa že tjesnau bilau, zavolo tauga sem te dobila dva zavüje od žitka.«

- Kelko mlajšov mate?

»Dejkla je v Pešta, menši pojep je v Gödölöni, dva sta pa doma djé, zato ka obadva sta se razpitala. Mauž, on je pa mlado, že dvajsti lejt tauma, ka mrau. Dostakrat so mi pravli, zaka se ne oženim. Kaj bi nej, ka mo si dja še tašo na glavo vezala, tak

zavole brig mam s svojimi mlajši.«

- Gda je vam najbaukše šlau?

»Vejn nikdar nej.«

- Gda ste mali pa mladi bili, te vam zato nej šlau tak lagvo.

»Te sem pa vsigdar samo krave pasla pa na njivi okapala, tak ka tisto je tö nej bilau dobro. Krave smo na tašo vausko štrafi pasli pri meji, ka sem dja komaj taüšla, nej pa edna krava. Na lanci sem je vlačila pa vejš, kelkokrat mi je na nogau staučila? Dja sem te bila vesela, če je dež üšo, zato ka te je nej trbelo krave pasti pa nej okapati.«

- Kak tau, ka ste tam spodkar zidali, pa nej tü bola skrak k daumi?

»Zato smo nej tü zidali, ka tü nej bilau več mesta. Tam, gde smo zdaj, smo leko zidali pa še mali grünt smo tö meli. Prvin smo še svinje krmili, dapa zdaj že nejma, zato ka če vse küpimo, ka spolagamo, te se že ne spleča.«

- Zdaj, ka ste v penziji, pa vam več nej trbej delat odti, ka delate cejli den?

»Zdaj več brig mam kak dočas, ka sem delat odla. Rejsan je tak, ka zdaj nika časa nejma človek. Če bi mejla čas, te bi tö kama leko odla, vejpa nega nej krčmé pa v kulturinom daumi tö nika nega.«

- Zaka nédete v Varaš, vejpa tau je fejst paulek?

»V Varaša sem že vejn dve letá ali še več nej bila. Ka mo tam delala, za šenki nika ne dajo, te pejneze, ka dja dobim, so pa nej dosta vredne, zato sem pa te bola samo doma.«

- K meši ne odite?

»Nej, zato ka moj oča je mali biraub bijo pa tanácselnök (predsednik občine). Tistoga cajta smo mi nej smeli v cirkev titi, pa te k tauma se tak držimo še zdaj tö.«

Karči Holec

Slovenščina skozi druženje

Društvo porabske mladine je od 1. do 5. avgusta 2016 orga-

npr. številke, obleke, hrana, poklici, itd.

smo bili na jahanju, zvečer pa je sledil slovenski disk. V pe-

venskega jezika. Tudi za prihodnost smo pri njih vzbudili zanimanje, saj so nas že spraševali, kako in kdaj se lahko včlanijo v društvo. Rekli smo jim, da morajo še malce počakati, ampak tudi v prihodnosti se jih bomo spomnili in izvajali skupne delavnice, programe.

V imenu udeležencev se zahvaljujemo Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo in upamo, da lahko računamo nanjo tudi v prihodnje. Obenem gre zahvala vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali pri izvedbi tabora.

Nekaj mnenj udeležencev:

»Vse je bilo zelo dobro. Naučila sem se veliko slovenskih besed.« Jázmin

»V taboru mi je bilo zelo dobro, ker smo se veliko igrali in je bila dobra družba.« Stefi

»Zelo dobro je bilo.« Ábel

»Programi, jezikovne delavnice in družba so bili odlični.« Fanni

»Meni je bilo najbolj všeč kopanje. Na urah sem se naučil nove slovenske besede.« Bálint

»Zame je bil tabor zelo koristen, saj sem se lahko naučila slovenske besede, izraze.« Noncsi

»Tabor mi je bil zelo všeč. Tudi jezikovne delavnice so bile igrive. „Sošolci“ so bili prijazni.« Máté

»V taboru sem se počutila zelo dobro. Najbolj sem uživala, ko smo bili na izletu v Prekmurju.« Antónia

Martina Zakocs
vodja tabora



Udeleženci tabora na Gornjem Seniku pred Hišo jabolk

niziralo 1. Jezikovni tabor za porabske mladostnike med 10. in 14. letom. Vemo, da obstajata v Porabju dve dvojezični osnovni šoli, ampak ti nudita razne možnosti le svojim učencem. V Porabju pa imamo otroke, ki so porabskega porekla, ampak obiskujejo osnovne šole, kjer ni možnosti za učenje slovenščine. Predvsem so bili ti otroci naša ciljna skupina, toda ker so bila še prosta mesta, se nam je pridružilo nekaj otrok tudi z Gornjega Senika. Pomembno se nam zdi, da vzbudimo zanimanje otrok, ki bodo kot podmladek v prihodnosti nadaljevali naše dejavnosti. Ravno zaradi tega smo popoldanske aktivnosti izvajali tako, da so se jih poleg udeležencev tabora udeleževali tudi člani našega društva.

Tabora se je udeležilo 12 otrok, in sicer z Gornjega Senika, iz Sakalovcev in Slovenske vesi. Zanje smo vsak dan v dopoldanskem času izvajali jezikovne delavnice, ki so potekale na Gornjem Seniku, v Hiši jabolk. V okviru delavnice so se otroci naučili osnovne besede, izraze, stavke v zvezi z različnimi temami. To so bile

En dopoldan smo se ukvarjali tudi s slovensko literaturo, saj smo prebrali pravljice, na podlagi katerih so otroci od-

tek smo ob tabornem ognju, s peko slanine zaključili tabor. Vse te dejavnosti so pripomogle k temu, da so otroci utrdili



V Čebeljem gradiču smo postali »čebelarji«

govarjali na vprašanja ali parisali. Dejavnost je s knjigami podprlo Društvo Bralna značka, na čelu s predsednico dr. Dragico Haramija. Popoldanske aktivnosti so bile različne. V ponedeljek smo se kopali v Monoštru, v torek smo bili v pustolovskem parku, v sredo na izletu po Prekmurju (Vulkanija pri Gradu, Čebelji gradič v Serdici in Kugla v Sotini), v četrtek smo imeli gastronomsko delavnico, ki jo je vodil naš član, in smo skupaj pekli pice, nato

tisto, kar so se v dopoldanskem času naučili. Menimo, da nam je v tem enem tednu uspelo marsikaj naučiti otroke, ki so bili radovedni in odprti za učenje slo-

... DO MADŽARSKE

43 odstotkov prebivalstva bo gotovo šlo na referendum

Po podatkih TÁRKI-ja, agencije za mejenje javnega mnenja, se bo 43 odstotkov volivcev gotovo udeležilo referendumu o begunskih kvotah Evropske unije, ki ga je predsednik države János Áder razpisal za 2. oktober. 37 odstotkov le-teh zdaj meni, da bo odklonilno odgovorilo na vprašanje referendumu, ki se bo glasilo: Ali želite dovoliti Evropski uniji, da brez odobritve parlamenta predpiše obvezno preselitev Nemadžarov na Madžarsko? Nadaljnjih 27 odstotkov meni, da bo verjetno šlo na volišča, torej namen, da se bodo referendumu udeležili, ima 70 odstotkov odraslega prebivalstva. Odločno zavrača udeležbo na referendumu 14 odstotkov, verjetno ne bo šlo nanj 9 odstotkov, 7 odstotkov pa zaenkrat ne ve, kako bo ukrepalo. Po mnenju direktorja agencije Endreja Sika se do 2. oktobra sorazmerje še lahko spremeni, saj so raziskavo izvajali en dan po terorističnem napadu v Nici. Podatki kažejo, da sta do referendumu pozitivno usmerjena dva družbena sloja, v prvem so ljudje, ki podpirajo sedanjo vlado, imajo dobre državne službe in so večinoma EU-skeptiki, v drugem so ljudje v manj razvitih regijah, ki se prebijajo iz meseca v mesec, in so odvisni od socialnih transferjev.

Verjetno so našli amfiteater mesta Savaria

V Szombathelyu potekajo izkopavanja na bregu Kalvarija, kjer so verjetno odkrili ostanke amfiteatra antičnega mesta Savaria. Kot je ocenil vodja izkopavanja Kristian Anderkó, so ostanke verjetno iz 3. ali 4. stoletja po Kristusu. Ravnateljica muzeja Savaria meni, da so to verjetno ostanke amfiteatra, ki je lahko sprejel od 4 do 5 tisoč ljudi. Že izkopavanja leta 1955 so dokazovala, da je tu stala največja stavba antičnega mesta, kjer so prirejali zborovanja province in verjetno se je tukaj odvijal tudi postopek zoper škofa Kvirina. Med Dioklecijanovim preganjanjem kristjanov Kvirin ni želel darovati kadila poganskim bogovom, zato so mu okoli vratu privezali mlinski kamen in ga pri mestu Savaria vrgli v reko Sibar, današnji Gyöngyös.

porabje.hu

VOKALNA SKUPINA TAMARISKA IZ IZOLE SO DELOVALA NA ZGODOVINSKIH DNEVIH V MONOŠTRU

Ženska vokalna skupina Tamariska iz Izole združuje ljubiteljice petja že od leta 2011. Enkrat tedensko vadimo pod taktirko zborovodje Andreje Štucin Cergol.

S svojim petjem se rade predstavimo širšemu občinstvu. Naš repertoar obsega slovenske ljudske in umetne pesmi, skladbe sodobnih slovenskih in tujih avtorjev ter znane zimzelene melodije. Pogosto sodelujemo na otvoritvah razstav in drugih kulturnih dogodkov v Sloveniji in Italiji, popestrimo dejavnosti občinskih praznikov, sodelujemo na revijah pevskih zborov in v raznih projektih. Vedno se odzovemo povabilu na dobrodelne prireditve.

Kot predstavnice občine Izola smo se konec julija udeležile obeležitve pomembnega zgodovinskega dogodka v pobratenem mestu Monošter na Madžarskem.

Prireditve v Monoštru se je začela s tradicionalnim sprevidom po mestnih ulicah, kje so se predstavili vsi udeleženci v kostumih. Pevke Vokalne skupine Tamariska smo predstavile meščanke v Izoli skozi zgodovino. S kostumi smo prikazale Izolo od časa Rimljanov, skozi romansko obdobje, obdobje gotike in baroka pa vse do Paren-

zane. Ob tem smo predstavljale vse pomembne zgodovinske zgradbe v Izoli iz teh časov: vilo Maritimo, Manziolijevo palačo, Besengijevo palačo, cerkev sv. Marije Alietske in cerkev sv.

Mavra. Skozi vsa obdobja nas je popeljala znamenita Parenzana, železniška proga, ki je od



Pevke vokalne skupine Tamariska so se udeležile mimohoda po Monoštru. Oblekle so se v lepe kostime

leta 1900 do 1933 povezovala Trst in Poreč.

Na prireditvenem prostoru smo razstavile predmete s tega obdobja in staro skrinjo ter kovček, v katerem so ležale sta-

re fotografije in pisma, ki so jih meščanke pisale domov svojim staršem v prikazanih zgodovinskih obdobjih.

Ker smo želeli približati svojo zgodbo prebivalcem Madžarske, smo prevedli tekste tudi v madžarščino. Pri tem nam je pomagala gospa Marijana Sukič s časopisa Porabje, za kar se ji lepo zahvaljujemo. Medtem se je

na razstavnem prostoru odvijala projekcija, ki je prikazovala Izolo in njene turistične destinacije. Na stojnici smo ponujali dobrote Slovenske Istre, in sicer oljčno olje, sol, kruh in vino.

V Monoštru smo se občinstvu predstavile tudi s samostojnim koncertom.

Zgodba Izolskih meščank skozi zgodovino je zelo pritegnila občinstvo. Pevke jo bomo predstavile tudi domačemu občinstvu, in sicer v Izoli 19. avgusta dopoldne na otvoritvi tematskega parka Bela barka v Simonovem zalivu. Med bivanjem v Monoštru nas je obiskal predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem, gospod Jože Hirnök. Na kratko je opisal situacijo slovenske manjšine na Madžarskem in prikazal film Porabje nekoč in danes. Župan mesta Monošter g. Gabor Huszar se je s svojim osebjem še posebej potrudil, da je bilo naše bivanje prijetno in predstavitev uspešna.

Izola, 3. 8. 2016

Deana Lozar Šömen
Foto: Mirsad Demirovič-Grga

ČE TELKO LÜSTVA VKÜPER SÉGNE

Drüštvo porabski slovenski penzionistov je s pomočtjauv Slovenske zveze svoj Poletni piknik z veselim glasbenim pa gledališkim programom vöspélalo 7. avgustuša na Verici. Pri tejm smo od več organizacij pa lüstva prosili pomauč, zakoj se njim zdaj v imeni vsej naši penzionistov konkretno želim zahvaliti.

Za sponzorstvo se lepau zavalimo Slovenskoj zvezi, za lepo velko, čisto mesto v kulturnom daumi s šatorom vred veričkoj samoupravi, posaba župani Andraži Dončeci pa skrbniki vesi Tomaži Dončeci, sto nam je fizično vnaugo pomago, nam vse na rokau delo, on je bijo skaus naš stéber. Števanovskoj samoupravi z županom Čabinom Bartakovičom se zahvalimo za mali vaški bus, s sterim smo rejšili prevoz domanji penzionistov, etak smo samo en velki avtobus zapovedli. Zahvalimo se vsejm kulturnim skupinam za veseli pa lejpi program, pevcom Zgrablenci na kvadrat iz Búdinec, gledališkoj skupini KUD Búdinci, Veselim pajdašom ZSM Števanovci, Püconskomi dueti pa Ljudskim godcom TRIO Vetrnica iz Male vasi, steri so nam eške z dobre vaule

trno dobro špilali na veselici tü. Na velko se moramo zahvaliti tistim našim penzionistom, steri so se skur cejli zadvečerek za tau trüdili, aj nas za piknik valaun



Najveško hvalo nam znamaniüjejo tej veseli obrazi, gda na vse drügo pozabimo

žmanim djestim leko pogostijo. Z ravnanjom dela podpredsednice Marijane Kovač sta pri küjanji fajnski viršlinov (hrenovk) bile prejdnje Ana Labodi pa Marika Kürnyek, prejk 250 palačint so pa spekle Iluška Dončec Časar, stera je tau vönajšla, Magda Korándi, stera je prejšnji dén vodila tjöjanje naši penzionistov na veričkom vaškom dnevi pa na

mojo velko čüdo se nam je med moškimi podau Feri Meggyes, steri je tak na visiko gora löjčo palačinte, ka smo ga ženske z laumpi pa očami gledale. Tej li-

dam je pomagalo več flajnsi žensk palačinte mazati z lekvarom (marmelado) pa s kakavom, pa vöznositi večerdjo. One so, Hugi Meggyeš, Marika Mešič, Eržika Bartók, Eržika Dravec, Micka Časar, Magda Zadori, Marika Gallai, Marika Daniel, Magda Zrim pa najmlajša penzionistka Aniko Dončec, stera je oprvim bila med nami pa smo go včasik

z delom gora posvečeli. Vsi so se znajšli, se njim nika nej vnaužalo, tjöjardje so z daumi eške vcuj valaun posaudu pa pribor tü mogli prinesti, karažno pa z dobre vaule so včinihi tau za vse nas. Nika so se nej čemerili zatau, ka njim je pauleg möjndni plinski špajertov dosta časa odišlo za délo, raj so se zavrtili za kakšno polko, na konci so pa za peldo valaun red naprajli za seov. Od Zádori Magde smo en küp velko posaudu v pausado vzeli pa plinski palack, ona bi nam vejndar eške svojo küčo v pausado dala, samo aj nam leko bau na pomauč. Po bautaj vküp kipüvati pa vse tisto tavö spakivati, na konci pa red naprajti pa vse nazaj zvoziti sta mi zvöjn domanjoga skrbnika Tomaža Dončeca na pomauč bile Magda Korandi pa Marijana Kovač. Zahvaliti smo se doužni Veri Gašpar, stera je vodila spejvanje, možaki Miškani Ropoši s teticov Krajcar, steriva sta našim penzionistom ta pripovejdala, zakoj, gda pa kak se je zozidala Röfcina kapejlica, Eržiki Bedi, Emmi Karba pa Margiti Korpič za skrb za kulturne skupine pa goste, za kejpjanje majstri Miškani Ropoši, za ozvočitev na

veselici našomi padaši iz Markovec Stankoni Črnkoni. Domanja krčmarica Marika Konkolič se je s svojim možaum flajnsno vrtila za šankom, vse naša želenja sta brš spunila. Tak, ka je redno bri-go vse gora našteto lüstvo melo, leko povejm, ka djédro našoga srečanja. Šofer Pišta nam je tü fejs dobro včino, ka nas je z busom do kulturnoga dauma pripe-lo pa nazaj odpelo.

Na konci se pa s strani našoga predsedstva lepau zavalimo vsejm našim penzionistom pa gostom, zagovornici Slovincov v vogrskom parlamenti Eriki Köleš Kiss, predsedniki Drüštva penzionistov Monošter Kareli Baueri, steri so z dobre vaule vzeli našo pozvanje, slovenskim medijem, (Radio Monošter, novine Porabje pa Slovenski utrinki) za tau, ka prejk njij leko spoznajo Slovenci zvöjn Vogrskoga od Slovenije do Merike, Avstralije naše delo, Baugi pa za lepo vrejmen. BAUG PLATI VSEJM VKÜPER v svojom imeni tü!

(Več od srečanja v naslednji novinaj.)

Tekst pa foto: Klara Fodor, predsednica

Vabilo Meghívó



Državna slovenska samouprava Vas vljudno vabi
na

Az Országos Szlovén Önkormányzat
tisztelettel meghívja Önt az

SREČANJE PORABSKIH SLOVENCEV,
*ki bo v soboto 3. septembra 2016 v Sakalovcih
ob 130. obletnici rojstva Avgusta Pavla*

ORSZÁGOS SZLOVÉN TALÁLKOZÓRA,
*amelyre 2016. szeptember 3-án (szombaton)
Szakonyfaluban kerül sor
Pável Ágoston születésének 130. évfordulója
tisztelőre*

Program:

12.00 Sprejem gostov v šotoru
13.00 Slovenska sveta maša v cerkvi
14.00 Kulturni program v šotoru
15.30 Kosilo in prijateljsko srečanje
16.30 Romanje k svetlobnemu križu in razni programi
17.00 Veselica v šotoru z ansamblom Metulj

Vljudno vabljeni!

Program:

12.00 Vendégek fogadása a sátorban
13.00 Szlovén szentmise a templomban
14.00 Kulturális műsor a sátorban
15.30 Ebéd és baráti találkozó
16.30 Zarándoklat a fénykereszthez és egyéb programok
17.00 Bál a sátorban a Metulj zenekarral

Megjelenésére számítunk!

**PRIJAVITE
SE LAHKO
DO 22.
AVGUSTA
2016**

V ANDOVCIH

- pri KARČIJU HOLECU na naslednji telefonski številki:
06-20-255-7895

**NA DOLNJEM
SENIKU**

- pri ILDIKI DONČEC TREIBER:
06-30-6094970

**NA GORNJEM
SENIKU**

- pri EVI LAZAR:
06-30-742-1482
- pri MARTINU ROPOŠU:
06-30-2379-164

V SAKALOVCIH:

- pri LACIJU NEMEŠU:
06-20-591-7545
- pri IRENI LIBRICZ FASCHING:
06-20-210-7905

V SOMBOTELU:

- pri MARIJI KOZAR-MUKIČ:
06-30-4952-687

**V MOSON-
MAGYARÓVÁRU**

- pri LACIJU BRASITSU:
06-30-9944-407

V ŠTEVANOVCIH

- pri AGICI HOLEC:
06-30-597-3331
- pri LACIJU KOVAČU:
06-30-7403-777

**V MONOŠTRU-
SLOVENSKI VESI**

- pri ILUŠKI BARTAKOVIČ:
06-30-450-3332

**na VERICI-
RITKAROVCIH**

- pri IŠTVANU TRAJBARJU:
06-30-5016-922
- pri TAMAŠU DONČECU:
06-30-503-7790

V BUDIMPEŠTI

- pri AGOTI KÁLLAY:
06-70-903-5465;
06-1-390-6128
- pri PETRU KONDORJU:
06-30-3781744

PRI URADU DSS:

94-534-024



